

DE POSTRIJDER

DER PROVINCIE LIMBURG.

Men schrijft in

te Tongeren, bij M. COLLÉE, uitgever & eigenaar van dit blad, groote Markt, n° 51.

De *Postrijder* verschijnt 's dinsdags 's donderdags & zaterdags.

Abonnement

binnen de stad, 7 fr. per jaar.
buiten de stad, 8 fr. »
Een blad afzonderlijk, 15 centimen.
Aankondigingen, 15 centimen per drukregel.

TONGEREN, DEN 17 MAART.

Senaat.

In zijne zitting van zaterdag heeft de Senaat het wets-ontwerp aangenomen, waarbij de jaarwedde van de leden der bestendige deputatiën tot op 4000 fr. wordt verhoogd alsmede het wets-ontwerp waardoor 't getal der leden van het Antwerpsch schepene-collegie van 4 tot op 5 wordt gebracht. Deze 2 wets-ontwerpen werden door de 35 aanwezige leden gestemd.

Met 30 stemmen tegen 7 werd het wets-ontwerp aangenomen, waarbij de gemeenten met eene bevolking van 5000 zielen, aan de jurisdictie der arrondissement-commissarissen worden onttrokken.

Na zich nog met eenige petitiën en naturalisatiën te hebben bezig gehouden, heeft de Senaat zich voor onbepaalden tijd verdaagd.

Kamer.

Eergisteren was de Kamer alweer niet in getal om te beraadslagen; er waren slechts 62 leden tegenwoordig. Wij laten hier de namen der afwezigen volgen:

Waren afwezig zonder verlof: MM. Ansiau, Anspach, Balisau, Bara, Bertin, Biebuyck, Bouqueant, Bricoult, Coremans, Cornesse, d'Andrimont, de Baets, de Clercq, de Decker, de Dorlodot, Defuisseaux, de Kerckhove, de Laet, de Lexhy, de Lhoneux, de Macar, de Moerman, de Muelenaere, de Naeyer, de Rossius, Drubbel, Dupont, Frère, Guyot, Houart, A. Jamar, E. Jamar, Lelièvre, Meeus, Mouton, Notelsteers, Orts, Piedboef, Puisant, Rogier, Royer de Behr, Tesch, Thibaut, Vandenspeereboom, Van Humbeek, Vermeire, A. Visart, Warocqué en Wasseige.

Waren afwezig met verlof: MM. Crombez, Van Outryve, de Liedekerke, de Fré, Dansaert, Thienpont, De Smet, Funck, Smolders, Cruyt, Nothomb, Allard en Magherman.

Hadden een verlof voor de zitting van den dag gevraagd: MM. Thibaut en Cornesse.

Men schrijft uit Kortrijk:

De heer W. Verspeyen heeft verleden dinsdag alhier eene conferencie gegeven.

Om zes uren en half was de zaal van den *Cercle Pie IX* gansch vol; de treffelijkste liederen van Kortrijk en van 't omliggende waren er vereenigd.

De heer Verspeyen heeft een uur lang gesproken over gazetten, gazetschrijvers en gazettelezers.

Volgens hem is de gazet, bijzonderlijk de Fransche, de Parijsche gazet, eene schrikkelijke macht, die beter gaat om goed te stichten.

De slechte gazetten hebben de overhand. Zij zijn gemakkelijker om te maken, en worden liefst gelezen, ingezien de kwade neiging van de menschelijke natuur.

Maar de verachtelijke onder alle zijn de half slechte schijngoede gazetten, die meest van al kwaad doen.

Schande is 't, dat er nog zooveel treffelijke menschen zijn, die zulke gazetten, dwazelijke genoeg, blijven houden.

De schrijvers der slechte gazetten zijn voor 't meeste deel waanwijze kwartgeleerden, die achter de gordijn van eene groote gazette met dwaze liederen, die ze betalen, den zot houden. Ze drukken liefst van 't gene zij niets weten, en als men eenigen tijd zulk een onverstandig schrijven leest, zoo verliest men allengskens geleerdheid, verstand, smaak en zeden.

Daaruit komt, dat de Fransche taal zelve bijkans niets meer voortbrengt of 't heeft de gazetteziekte: flauw.

Daaruit komt, dat de Franschen onlangs zoo gemakkelijk tot zulke ongehoorde gruweldaden zijn kunnen vervoerd worden.

Daaruit komt, dat ze hedendaags zoo lichtzinnig en gek zijn.

Het besluit van dat alles was: de plicht des gazetschrijvers. De talentvolle redenaar zette dit wonderschoon uiteen, en deed zien, dat die groote plicht, die groote verantwoordelijkheid gegond is op twee steunsluis: deugd en waarheid.

De heer Verspeyen heeft eenen heerlijken bijval genoten.

Sterfgeval.

Verleden zaterdag is in onze stad na eene smartelijke ziekte overleden, M. Lodewijk de Tiecken de Terhove, lid van den gemeente-raad, voorzitter van het Bureau van Weldadigheid, voorzitter der Koninklijke muziek sociëteit en van het zanggenootschap *Atuauca* en onder-voorzitter van het genootschap van den H. Vincentius-à-Paulo.

Zijne plechtige lijdienst had heden om 11 uren plaats in O.-L.-V. kerk. Eene talrijke menigte uit stad en omstreken woonde denzelfden bij.

Belgische Illustratie.

De 25e aflevering bevat het portret van M. Beernaert, minister van openbare werken; een gezicht op Haine-St-Pierre, eene zeer prachtige plant de *St-Bernardshond* en eene gravuur, voorstellende de machinist der lokomotief. In wat aangaat den tekst, wijzen wij op een welgeschreven artikel, dat menige les voor onze landschapchilders bevat en ons Constable's merkwierdige lessen te binnen brengt. Ingrijpend is vooral het artikel op den machinist, die bij iedere reis ons leven in de hand heeft en dien wij nooit bedanken voor al zijne kennis, zorgen en toezicht. *Levend of dood*, de kurieuse geschiedenis der russische groot-vorstin, wordt met die belangstelling gelezen, welke wij voorspeld hadden, hetgen ook ten deel valt aan het artikel *tien dagen te Blankenberghe*, waarin menige scherpe opmerking voorkomt. De *Illustratie* beantwoordt nu ten volle aan haren titel en men kan op geen lektuur en geen schooner huisboek inschrijven, dan wel op deze uitgaaf.

L'INDICATEUR BREVETÉ des heures de départ & d'arrivée des convois des chemins de fer belges pour le mois de Mars 1874, est en vente chez M. COLLÉE. Avec carte. Prix 25 centimes.

BINNENLAND.

Een jongeling van 46 jaar, Paul Simons, van Leuth, voerde onlangs eene kar met eenen os bespannen, toen hij, in eenen put willende dalen om er wijmen uit te halen, eenen stamp van den dissel kreeg en op den slag dood bleef.

Donderdag is te Reckheim insgelijks een jongeling van 22 jaar, Hendrik van Kan, verongelukt. Hij was rond negen uur 's morgens, bezig aan het vellen van boommen, toen een neervallende stam hem trof en de ruggraat verbrijzelde. Een uur nadien was hij een lijk.

EEN SCHOONE TREK DER ENGELSCHER ZEDEN. — Een arme duivel is in de Theems gevallen. De nieuwsgierigen volgen de bijzonderheden van dit drama van op den oever.

- Hij zal verdrinken!
- Hij zal niet verdrinken!
- Ik wed tien pond dat hij verdrinkt!
- Ik wed twintig pond, dat hij niet verdrinkt!

En de weddingen gaan hunnen gang. Intuschen roeide een schipper naar den drenkeling om hem te redden. Deze is op het punt van te verdrinken.

— Er is wedding! riep men.
Onmiddellijk trekt de schipper achteruit en wachte den uitslag met eene wettige belangstelling...

BUITENLAND.

Frankrijk.

Wij ontleenen aan de *Gaulois* de volgende belangrijke bijzonderheden over het leven dat maarschalk Bazaine op het *Sainte-Marguerite* leidt: Het gevang des maarschalks staat niet meer onder het toezicht van een militairen commandant. Ten gevolge van een geschil tusschen den burgerlijken gouverneur des gevangs en den militairen overste der honderd man in de aanpalende gebouwen gekazerneerd, is de overwinning aan den directeur gebleven. 't Is onder zijn bijzonder gezag dat de maarschalk en zijne familie voortaan geplaatst is. Het is omtrent veertien dagen geleden dat Mev. Bazaine haren man vervoegeed heeft met hare twee jongste kinderen. Het oudste, zeven jaren oud, had zooals men weet, sedert de maand december 1875 zijn vader gevolgd. De woning, waarin de gevangene opgesloten is staat aan 't Westen des eilands. De hooge en dikke muur, welke haar omsluit, maakt een rechten hoek in een der hoeken des eilands. Aan den voet van dezen muur kabbelen de golven der zee op eene hoogte van 40 meters onder de vensters van het benedenverdiep van het huis.

De maarschalk staat ten zeven uren op; hij leest eenige brieven, diegene welke de directeur hem laat geworden, overeenkomstig met de reglementen opgemaakt door den minister van binnenlandsche zaken, dat is te zeggen onverzegeld. Ten 11 uren ontbijt hij in gezelschap van zijne vrouw, zijne kinderen en den kolonel. Na het ontbijt staan de twee mannen op en gaan eene wandeling doen op het terras. Dit terras, 57 voet lang, maakt al de hoven uit, waarvan sommige slecht ingelichte correspondenten gesproken hebben. Zeven-entertig voet lang 't is eene soort van uitkijker op zee; doch dezer dagen heeft men er een stuk bij-

gebracht, zoodat gansch het terras 97 voet lang is. Men had insgelijks gesproken van boschjes, dreeven, en zoo voorts. Helaas! deze boschjes en dreeven zijn samengesteld uit twee groote oude boommen, die zich schijnen af te vragen wie van hun de eerste zal botten. Overigens de zon schijnt nooit op dit hoeksken grond, daar de muren des gevangs te hoog zijn. 't Is daar dat de twee gevangenen van 12 tot 5 uren, somtijds zonder eene poos te rusten, over en weer wandelen zonder ooit een stap verder te mogen gaan, dan de 97 voet hof, die hun bestemd zijn.

Waarom denken zij? Wat zeggen zij gedurende die wandeling van 4 tot 5 uren, langs dien zelfden weg, welke zij gedurende twintig jaar zullen kunnen bewandelen? Zij spreken dikwijls over Metz, over Frankrijk en zelden over het proces. De veroordeelde is overtuigd dat zijne zaak de goede is: hij behoudt deze illusie en spreekt met de overtuiging van iemand, die miskend is. Maar de alle daagsche, eenonigzamen samenspraak begint eindelijk te verflauwen. Dan blijft de maarschalk stil, plaatst zich op eene bank naast hem en beide blijven alsoo gedurende gansche uren op de zee staren, die zich voor hunne voeten uitstrekt, ofwel op de zon die haar gouden bed in den schoot der waters opmaakt, ofwel op de bewegingen van drie of vier schuiten, die aan den voet des forts over en weer varen.

De maarschalk komt ten zeven uur binnen. Hij rookt eene pijp na zijn maaltijd tot half tien, en legt zich ten 10 uur te bed. De deuren des huizes zijn dan al sedert lang gesloten. De kinderen hebben gespeeld; zij zijn reeds aan dit stil leven gewoon en vermaken zich zoo goed zij maar kunnen op het terras. Somtijds gaat de oudste zoon met den directeur wandelen. Mevrouw Bazaine verlijdt sedert hare aankomst in eene kamer van het eerste verdiep en neemt soms de plaats in van van kolonel Vilette in de lange wandelingen van s'achtermiddags. Iedereen spreekt met bewondering over de verkleedheid van kolonel Vilette, die zich vrijwillig veroordeelt om twintig jaar in dit eenzaam gevang door te brengen.

Duitschland.

KERKVERVOLGING.

Italië brengt de bevelen van M. von Bismark stipt ten uitvoer. De keizerlijke kanselier had verzocht, dat men wetten zou maken tegen de geestelijkheid en tegen hen, die de vermetelheid hadden de geheimen zijner duistere politiek te openbaren, en ziet, nu maakt men wetten om de geestelijkheid te onderdrukken en die onbescheidene mededeelingen te beletten.

Ziehier de artikelen, die de geestelijkheid betreffen:

« Over de misbruiken der geestelijkheid in uitoefening hunner bediening.

» Art. 216. De geestelijke, die op eenigerlei wijze misbruik makende, hetzij van zijne eigene bediening of van geestelijke middelen, het publiek geweten of den vrede des huisgezins verstoort, zal gestraft worden met eene gevangenisstraf van vier maanden tot een jaar, en eene boete van hoogstens 1000 lira's.

» Art. 217. § 1. De geestelijke, die in de uitoefening van zijn ambt, hetzij door eene in eene openbare bijeenkomst uitgesproken of voorgelezen redevoering, hetzij door op andere wijze openbaar gemaakte geschriften of eenige andere daad, de instellingen en wetten van den Staat, een koninklijk besluit of eenige andere handeling van het openbaar gezag, berispt, of beleedigt, zal gestraft worden met eene gevangenisstraf van drie maanden en eene boete van 1000 lira's.

» § 2. Indien de redevoering, het geschrift of de daad, waarvan in de vorige § gesproken is dient om tot ongehoorzaamheid aan te zetten van den Staat of aan een bevel van het openbaar gezag aan te sporen, zal de schuldige gestraft worden met eene gevangenisstraf van vier maanden tot twee jaar en eene boete van hoogstens 1000 lira's.

» § 3. Indien de uitdaging gevolgd is door geweld, verzet tegen het openbaar gezag of eenig ander vergrijp, zal hij, die de uitdaging heeft veroorzaakt, wanneer zij geene medeplichtigheid in zich sluit, gestraft worden met eene gevangenisstraf van twee jaar, het maximum der boete en daarenboven eene boete van 2 tot 5000 lira's.

» Art. 218. De geestelijken, die tegen het verbod

der regeering uiterlijk godsdienstige handelingen verrichten, zullen gestraft worden met eene gevangenisstraf van hoogstens drie maanden en eene boete van hoogstens 2000 lira's.

» Art. 219. Ieder ander vergrijp door eene geestelijke in de uitoefening van zijn ambt, zelfs door middel van de pers begaan, zal met de gewone, altijd eenigszins verzwaaarde straf, gestraft worden.

Zoals men zal opmerken is er niets vergeten; in alles is voorzien, en men zal, zoo men wil, alle bisschoppen en priesters kunnen straffen; want er is geene enkele handeling in de uitoefening van hun heilig ambt, die men, als men wil, niet voor eene misdand zou kunnen houden. Men gaat dus bepaald eene vervolging te gemoet.

Politiek overzicht.

De zaken der Carlisten staan goed. De beschieting van Bilbao gaat met kracht voort, en reeds is een groot gedeelte der stad door brand vernield. Aan de overgave is niet te twijfelen. Wel wij Serrano de koninklijke troepen langs twee zijden aanvalen, doch Karel VII neemt zijne voorzorgen, en schijnt zich niet te zullen laten verrassen. Den 3 dezer heeft de koning zijne plechtige intrede gedaan te Tolosa, en weder door al de standen der bevolking met grooten geestdrift ontvangen.

De wind is overal naar 't militarisme.

Wij hebben gemeld, dat Nederland eene som van 30 tot 32 millioen gulden heeft gestemd, om een concentratie-stelsel, in zake van verdediging, in voege te brengen.

Nederland gaat fortien bouwen op alle zwakke punten, maatregelen nemen om, des noodig, het lage land onder water te zetten — kortom, alle mogelijke middelen aanwenden, om zich tegen een geueurlijken aanval te verdedigen.

Wij hebben niet te onderzucken, of het Nederlandsche gouvernement hier al of niet met grond handelt; men kent onze denkwijze over al die wapeningen, en zeggen enkel dat zij eene reden te meer kunnen zijn, om misnoegen te geven aan den geduchten buurman, dien Nederland vrees.

Wij willen enkel het feit aantoonen.

Keizer Wilhelm en M. von Bismark zijn alle twee ziek. De eerste lijdt aan eene zware verkoudheid, terwijl zijn getrouwe kanselier, de uitvoerder en aanstoker van al de hatelijke wetten, zoo zeer door het florecijn wordt geplaagd, dat hij de voeten niet kan verzetten. De politiek van vervolging gaat echter geregeld haren gang.

De *Goloss* bespreekt de redevoering, door graaf von Moltke gehouden bij het behandelen van de nieuwe legerwet.

De graaf had gezegd, dat Duitschland door alle rijken met wantrouwen beschouwd wordt. « Zeer te recht geschiedt dit, zegt het russisch orgaan. Bij het begin van den oorlog van 1870, gevoelde geheel Rusland groote sympathie voor de pruisische regeering, eene toegenegenheid, welke zich slechts voor Frankrijk verklaarde, toen het voortzetten van den oorlog door niets gerechtvaardigd kon worden. Wij hebben steeds de annexie van Noord-Sleeswijk door Pruisen een groote fout geacht, en deze fout is nu vergroot door de annexie van Elzas-Lotharingen. Waar zulke feiten spreken zijn de argumenten van deutsche staatslieden ten bewijze van hunne vrede lievendheid, volkomen waardeloos. Zij beklagen zich over ons wantrouwen en onzen afkeer, doch hoe kunnen wij vertrouwen in hunne woorden, wanneer hunne daden toonen, dat zij geen gevoel van rechtvaardigheid hebben in hun gedrag jegens de andere rijken? Duitschland weet, dat het van Rusland niets verkrijgen kan, doch het speelt gevaarlijk spel, door de vijandschap op te wekken van eene naburige natie, welke tweemaal zoo groot, jong, krachtig en vol vaderlandsliefde is. Wij waardeeren de vriendschap van Duitschland, omdat wij vrede wensen; doch het schijnt ons vreemd uit den mond van von Moltke te vernemen, dat Duitschland zich gereed maakt om twee vijanden het hoofd te bieden, een ten westen en een ten oosten.

Het *Vaterland* bevat eene pauselijke encycieliek van 7 maart aan de oostenrijksche bisschoppen, tegen de professionnele wetten. Daarin wordt gezegd, dat die ontwerpen niets anders bedoelen, dan de katholieke Kerk op eene verderfelijke wijze aan den willekeur van het Staatsgezag te onderwerpen, en al mogen zij, met de pruisische wetten vergeleken, gematigd schijnen, in de werkelijkheid zijn zij van dezelfde geest doortrokken en moeten zij leiden tot den ondergang der Kerk in Oostenrijk.

De Paus protesteert opnieuw tegen de verbreking van het concordaat; hij noemt het een heilloos voorwendsel, dat de Kerk ten gevolge van het dogma der onfeilbaarheid, eene verandering zou hebben ondergaan, en hoopt, dat de bisschoppen de rechten der Kerk zullen weten te beschermen.

De H. Vader geeft tevens te kennen, dat hij eenen brief aan den keizer van Oostenrijk heeft gericht, waarin hij hem bezweert niet te dulden, dat de Kerk in een vernederende staat van ondergeschiktheid worde gebracht en zijne katholieke onderdanen in de uitoefening van hunnen godsdienst worden bemoeitikt.